

Kostrzyn, dnia 18.08.2020r.

Minerały Spółka z o.o.
Ul. Szczęśliwa 4
66-470 Kostrzyn nad Odrą

***Wójt Gminy Boleszkowice
Ul. Świerczewskiego 24
74-407 Boleszkowice***

W nawiązaniu do wezwania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28.07.2020r., znak WONS-OŚ.4221.18.2020.AW.4 przedkłada się w załączeniu uzupełnienie do raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn. "Kontynuacja eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Chlewice” – wydłużenie czasu trwania eksploatacji do dnia 31.12.2030r.". Uzupełnienie dotyczy analizy oddziaływania inwestycji na obszar Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” w odniesieniu do obowiązujących zapisów Rozporządzenia Nr 16/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty” /Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005, Nr 64, poz. 1379 z dnia 11 sierpnia 2005r./, w którym określono cele ochrony oraz obowiązujące w granicy parku zasady.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 /mapa/ do przedmiotowego Rozporządzenia złoża kruszywa naturalnego „Chlewice” znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”.

P R E Z E S

Zbigniew Gumny

Uzupełnienie do raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn. "Kontynuacja eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Chlewice” – wydłużenie czasu trwania eksploatacji do dnia 31.12.2030r. w związku z pismem RDOŚ w Szczecinie WONS-OŚ.4221.18.2020.AW.4 z dnia 28 lipca 2020 r.

W ww. dokumencie w sprawie Parku Krajobrazowego „Ujście Warty”, w §2 wymieniono szczególne **cele ochrony Parku**. Podzielono je na 5 grup.

§ 2. Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie i popularyzacja jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju poprzez:

- 1) utrzymanie i odtwarzanie krajobrazu zbliżonego do naturalnego oraz harmonijnych krajobrazów kulturowych, przy czym szczególnej ochronie podlegają następujące elementy:
 - a) przyrodnicze: biocenozy o charakterze naturalnym i półnaturalnym, populacje roślin i zwierząt gatunków chronionych, zagrożonych wyginięciem, rzadko spotykanych i kluczowych dla funkcjonowania ekosystemów; zadrzewienia śródpolne, przydrożne i przywodne, oczka wodne śródpolne i śródleśne oraz inne elementy środowiska przyrodniczego warunkujące zachowanie różnorodności biologicznej Parku,
 - b) kulturowe: stanowiska archeologiczne, zabytkowe i inne wartościowe obiekty i zespoły architektoniczne, parki i cmentarze zabytkowe, historyczne układy zabudowy;
- 2) zachowanie i wprowadzanie powszechnej dostępności walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- 3) prowadzenie działalności gospodarczej w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na środowisko i krajobraz;
- 4) rozwój budownictwa w formie uzupełniania istniejących układów przestrzennych miast i ich rozszerzaniem przy unikaniu rozpraszania zabudowy;
- 5) rozwój infrastruktury poprawiającej stan środowiska naturalnego i warunki życia ludności.

Przedsięwzięcie nie wpłynie globalnie, w istotny sposób negatywnie na grupę pierwszą (§2 ust. 1) – „utrzymanie i odtwarzanie krajobrazu zbliżonego do naturalnego oraz harmonijnych krajobrazów kulturowych”. Obszar projektowanego wydobycia kruszywa będzie się odbywał na obszarze półnaturalnym oraz częściowo przekształconym antropogenicznie. Część obszaru zajmują łąki i pastwiska wykorzystywane ekstensywnie, część zajmuje droga polna oraz dojazdowa do upraw i działającej kopalni kruszywa. Negatywne oddziaływanie związane będzie tylko z stwierdzonym niewielkim płatem łąki selernicowej oraz występującymi na nim dwoma gatunkami roślin objętych częściową ochroną prawną (patrz Raport). Jak wykazano w Raporcie oraz uzupełnieniu do pisma RDOŚ w Szczecinie WONS-OŚ.4221.18.2020.AW.2 z dnia 9 czerwca 2020 r., nie stwierdzono wcześniej obecności analizowanego siedliska na obszarze inwestycji. Żaden z dokumentów planistycznych (Piątkowska i Jurkiewicz 2002, Spieczński i inni 2010, PZO 2014), zwłaszcza na potrzeby inwentaryzacji siedlisk Parku i opracowania planu zadań ochronnych dla ostoi nie wykazał obecności łąk selernicowych na tym terenie. Wskazuje to, że inwentaryzacja siedlisk nie była wyczerpująca i prawdopodobnie nie wykryła nowych płątów łąk selernicowych. Stwierdzenie obecności łąk selernicowych na nowych terenach, może wskazywać, że powierzchnia siedliska 6440 na obszarze ostoi zajmuje większą powierzchnię niż się sądzi.

Na obszarze przedsięwzięcia łąki selernicowe zajmują ok. 1,25 ha, zaś na terenie przylegającym ok. 2,5 ha. Zatem łączna powierzchnia znanych płatów siedliska wynosi aktualnie ok. 26 ha. Powierzchnia płata będącego w kolizji stanowi ok. 4,8% całkowitej powierzchni siedliska. Obecność dwa razy większego nowego płata o powierzchni 2,5 ha w bezpośrednim sąsiedztwie nie spowoduje całkowitego zaniku siedliska na tym terenie. W wyniku realizacji przedsięwzięcia pozostanie ok. 24,5 ha łąk selernicowych w ostoi. Dalsze prace inwentaryzacyjne w dolinie Odry mogą przynieść nowe lokalizacje płatów łąk selernicowych, również w sąsiedztwie inwestycji.

Przedsięwzięcie nie spowoduje zniszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i przywodnych, ponieważ na obszarze wydobywania kruszywa takich nie ma. Wydobywanie nie spowoduje całkowitego zniszczenia biocenoz o charakterze naturalnym i półnaturalnym w ostoi. Wystąpi zniszczenie niewielkiego fragmentu łąk występujących w całej dolinie Odry. Nie wystąpi także zniszczenie gatunków zwierząt i ich siedlisk, gdyż, jak wykazała waloryzacja terenu różnorodność faunistyczna jest mała, wykazano tylko jeden gatunek zwierzęcia odbywającego rozród i objętego ochroną prawną – skowronka. Ponieważ ptak ten co roku zajmuje różne miejsca do gniazdowania, zajmie obszary sąsiadujące z terenem planowanego wydobywania kopalin. Realizacja przedsięwzięcia spowoduje wzmocnienie różnorodności gatunkowej zwierząt. Dotyczy to zwłaszcza ptaków oraz płazów. Powstały pokopalniany zbiornik wodny w czynnej kopalni spowodował zwiększenie liczby różnorodności gatunkowej ptaków, w tym rzadkich gatunków wodno-błotnych. Ściany wyrobiska stanowią miejsca gniazdowania zanikającej jaskółki brzegówki, dla której kopalnie kruszywa stanowią często podstawowe siedlisko do gniazdowania. Ww. zagadnienie szczegółowo opisano w inwentaryzacji przyrodniczej na potrzeby przedsięwzięcia dołączonej do raportu (Janicki red. 2020) oraz w raporcie. Przedsięwzięcie po zakończeniu eksploatacji kruszywa spowoduje utworzenie nowej ostoi na zwierząt, szczególnie ptaków i płazów.

Przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na elementy kulturowe. Wydobywanie kruszywa zajmie niewielki fragment łąk kośnych, których duże obszary występują w dolinie Odry oraz w sąsiedztwie inwestycji. Eksploatacja kruszywa nie wpłynie negatywnie na zachowanie obiektów historycznych, stanowisk archeologicznych oraz wartościowych obiektów i zespołów architektonicznych itp., ponieważ nie występują na terenie inwestycji i w bezpośrednim sąsiedztwie.

Przedsięwzięcie nie wpłynie w istotny sposób na 2 grupę – zachowania powszechnej dostępności walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Wydobywanie kruszywa będzie prowadzone w głąb ziemi, stąd nie będzie wyeksponowane w krajobrazie po zakończeniu eksploatacji. Jedynie w trakcie eksploatacji będzie widoczny ochronny wał ziemny oraz wyposażenie kopalni. Dysonanse krajobrazowe znikną po zakończeniu eksploatacji kruszywa. Pozostanie widoczny zbiornik wodny, z rozwijającymi się stopniowo samosiewami zakrzewień i zadrzewień śródpolnych, zwiększających różnorodność siedlisk oraz walory krajobrazowe.

Przedsięwzięcie będzie zgodne z szczególnymi celami 3, 4 i 5 zapisanymi w § 2 rozporządzenia w sprawie Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005 r., Nr 64 poz. 1379).

W §3 ust. 1 zapisano **zakazy**, z których niektóre dotyczą tego typu przedsięwzięcia. Zakazy obejmujące przedmiotowe przedsięwzięcie zapisane są w pkt. 1, 2, 4, 5 i 6.

Zakaz w pkt. 1 dotyczy zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przedmiotowa inwestycja należy do tej grupy przedsięwzięć. Jednak w ust. 4 zapisano, że zakaz nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru w ramach koncesji udzielonych do dnia wejścia w życie rozporządzenia Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005 r., Nr 64 poz. 1379.

Zakaz w pkt. 2 nie będzie miał odniesienia do inwestycji. Wprawdzie stwierdzono prawdopodobne gniazdowanie 2 par skowronków, jednak rozpoczęcie prac poza sezonem lęgowym nie spowoduje zniszczenia lęgów, a ptaki założą gniazda na terenach sąsiadujących w kolejnych latach.

Zakaz w pkt. 4 nie dotyczy inwestycji, ponieważ w ust. 4 dopuszczono taką działalność, gdyż nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru w ramach koncesji udzielonych do dnia wejścia w życie rozporządzenia Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005 r., Nr 64 poz. 1379.

Rozporządzenie to weszło w życie po upływie 14 dni od jego ogłoszenia tj. licząc od dnia 27 lipca 2005r.

Przedmiotowe przedsięwzięcie spełnia wymóg określony w ust. 4 par. 3 *Rozporządzenia* gdyż koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża „Chlewice” została udzielona decyzją /z późniejszymi zmianami/ Wojewody Gorzowskiego z dnia 23.12.1996, znak: OŚ-g-7512/E/3/96. Przedsięwzięcie to mieści się w całości w granicach określonych aktualną koncesją na wydobywanie kopaliny ze złoża „Chlewice”.

Zakaz w pkt. 5 wiąże się z zakazem w pkt. 4, gdyż w wyniku wydobywania wykonane będą prace ziemne zniekształcające rzeźbę terenu – ingerencja w rzeźbę terenu będzie niewielka, nastąpi powiększenie istniejącego zbiornik wodnego, a nie powstanie nowego. Jak wskazano w Raporcie oraz tekście uzupełnień, powiększenie zbiornika przyczyni się do zwiększenia bioróżnorodności oraz walorów krajobrazowych.

Zakaz w pkt. 6 nie spowoduje zmian stosunków wodnych, w związku z tym, wpływ na poziom wód oraz siedliska z nimi związane będzie neutralny.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, teren przedsięwzięcia zawiera się w granicach wyznaczonego terenu górniczego oraz udokumentowanego złoża. Przeznaczeniem terenu jest eksploatacja kruszywa.

Reasumując, przedsięwzięcie nie wpłynie w istotny sposób negatywnie na cele ochrony Parku oraz nie jest sprzeczne z zakazami obowiązującymi na terenie Parku.

Piśmiennictwo:

1. Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa.
2. Piątkowska D., Jurkiewicz I. 2002. Waloryzacja przyrodnicza gminy Boleszkowice. Operat generalny. BKP, Szczecin.
3. Spieczynski D. (red.) 2010. Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego. BKP, Szczecin.
4. Standardowy formularz danych. Dolna Odra PLH320037. GDOŚ, 2017.
5. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 (Dz. U. Woj. Zach. z 2014 poz.1661).

Dariusz Janicki